

Către: Administrația Prezidențială, Guvernul României
În atenția: Președintelui României, domnul Klaus Werner Iohannis
Prim-ministrul României, domnul Ludovic Orban

Stimate domnule Președinte,
Stimate domnule Prim-ministru,

Încă din 11 martie 2020, atunci când cursurile au fost suspendate, 900.000 de elevi din România au fost lăsați în afara sistemului public de învățământ, dreptul lor la educație fiind încălcat, deși acest drept este stipulat în Constituția României și Legea educației naționale nr. 1/2011, care stă la baza funcționării întregului sistem educațional.

Dreptul la educație a fost încălcat întrucât educația nu a putut continua în comunitățile dezavantajate, acolo unde dispozitivele conectate la Internet și accesul la rețelele educaționale rămân o utopie. Dreptul la educație a fost încălcat pentru că statul român nu a furnizat accesul la școala online pentru elevii și profesorii care trăiesc la limita subzistenței, iar acest aspect s-a transpus în rezultatele îngrijorătoare la Evaluarea Națională (jumătate dintre elevii din mediul rural nu au putut obține o notă de promovare la Matematică) și la examenul de Bacalaureat, unde a fost înregistrată cea mai scăzută rată de promovare din ultimii 6 ani.

În România, 380.000 de copii cu vârsta între 3-17 ani nu urmau nicio formă de învățământ la începutul anului 2019. 38,1% dintre copii se află în risc de sărăcie sau excluziune socială, iar aproape o cincime dintre copiii sub 6 ani trăiesc în condiții de deprivare materială severă, conform Eurostat. Investițiile autorităților în educație sunt minime: în perioada 2012 - 2014, perioadă pentru care datele sunt disponibile, România a ocupat ultimul loc din Uniunea Europeană din punct de vedere al cheltuielilor pentru educație ca procent din PIB. Pentru a interveni în diminuarea acestui fenomen este nevoie de eforturi susținute, pe termen lung, care să acopere nevoile copiilor atât pe plan educațional, dar și social (*conform organizației Salvați Copiii*). Abandonul școlar rămâne în mediul rural un motiv serios de îngrijorare. Motivele abandonului școlar după clasa a VIII-a sunt reprezentate de rezultatele școlare slabe ale copiilor (51%), costul mare al educației (56%) și preferința adolescenților de a lucra pentru a avea un venit (31%). (*conform Raportul de Bunastarea Copilului din mediul rural 2018, World Vision România*).

În România, riscul de sărăcie sau excluziune socială în rândul copiilor este mult mai mare decât în rândul adulților (35,8% față de 30,2 - date Eurostat 2019). Riscul de sărăcie sau excluziune socială variază de la 18,6% în marile orașe, la 24,9% în orașele mici și suburbii și atinge un îngrijorător nivel de 45,5% în mediul rural. Impactul statutului socio-economic este vizibil și în ceea ce privește rezultatele participării la educație.

Ultimele rezultate ale Programului privind evaluarea internațională a elevilor (PISA 2018) al OCDE plasează România printre țările care înregistrează o puternică legătură între statutul socio-economic al elevilor și performanțele înregistrate de aceștia. Doar 8,8% din copiii români din mediile socio-economice precare reușesc să depășească dezavantajul și să

performeze printre primii, iar față de testările anterioare (2012 și 2015) elevii au devenit mai slabi la matematică și științe. De altfel, țara noastră se numără printre statele pentru care rapoartele PISA 2018 recomandă intervenții educaționale în favoarea elevilor dezavantajați.

O investiție în sectorul educațional înseamnă o investiție în societate, motiv pentru care noi, semnatarii acestei scrisori deschise, reprezentanți ai organizațiilor de profil, vă solicităm promulgarea și implementarea L327/2020, o inițiativă legislativă prin care Executivul va putea să asigure accesul nemijlocit la educație online pentru toate categoriile de elevi și profesori, astfel încât procesul instructiv-educativ va putea continua independent de evoluția pandemiei provocate de Coronavirus. Această inițiativă legislativă trebuie promulgată de urgență și implementată cu rigurozitate, astfel încât luna septembrie va fi o lună în care toți elevii se vor întoarce la școală, nu doar cei care au un statut socio-economic confortabil.

Orizontul spre care țintim este ca digitalizarea echitabilă a educației să devină o prioritate pentru sistemul de învățământ. În acest sens, autoritățile publice trebuie să facă eforturi pentru îndeplinirea acestui scenariu: procesul educațional devine parte din viața elevului și nu se limitează la o clădire pe care o numim școală. Procesul instructiv-educativ trebuie să devină unul participativ, incluziv, transparent și să se plezească pe realitatea impusă de evoluția tehnologică.

Inițiator: **Consiliul Național al Elevilor**

Co-inițiatori:

Comunitatea Declic

Federația Națională a Asociațiilor de Părinți din Învățământul Preuniversitar

Federația Sindicatelor Libere din Învățământ

Federația Sindicatelor din Educație *Spiru Haret*

Organizația Salvați Copiii România

Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România

Coaliția pentru Educație

Uniunea Liceenilor Maghiari (MAKOSZ)

Asociația Elevilor din Constanța

Asociația Liga Elevilor Meseriași

Asociația Elevilor din București și Ilfov

Asociația Vâlceană a Elevilor

Asociația Elevilor din Maramureș

Fundația Agenția Împreună

Asociația Human Catalyst

Asociația Școlilor Particulare din România

Roma Education Fund

World Vision România

Platforma civică Aresel